

PREVENTIEPLAN PESTBELEID

1. INLEIDING

Omdat pesten een grote impact heeft op de leerlingen nu en later, wil de school zich inzetten om pesten zo goed mogelijk te voorkomen. Wegdenken kunnen we pesten jammer genoeg nooit, daarom willen we ook nadenken over hoe we een pestprobleem aanpakken. Een duidelijk neergeschreven beleid zorgt ervoor dat de procedure voor iedereen duidelijk is. Leerkrachten, leerlingen maar ook ouders moeten weten hoe pesten wordt aangepakt. Dat we dit als school niet goedkeuren en zeker niet aan ons willen laten voorbijgaan, willen we duidelijk stellen met een concreet preventief pestbeleidsplan.

2. VISIE

We schrijven het welbevinden van de leerlingen hoog in ons pedagogisch vaandel. We vinden dat elke leerling recht heeft op een veilige, stimulerende leefomgeving waarin we hen willen tonen hoe goed het voelt om gerespecteerd te worden, waardering te krijgen en erbij te horen. Om dit te verwezenlijken moeten we met z'n allen onze verantwoordelijkheid nemen.

3. PESTEN EN PLAGEN

3.1 WAT IS PESTEN

Pesten is het gedrag waarbij iemand herhaaldelijk en gedurende langere tijd door anderen bejegend wordt op manieren die leiden tot fysieke verwonding en/of psychisch lijden. Dit kan variëren van woordgrapjes tot structureel geweld en afpersing. Pesten is structureel en brengt het slachtoffer tot wanhoop. Slachtoffers hebben in deze situatie weinig tot geen verweer (machtsonevenwicht). Pesten kan verbaal, fysiek of elektronisch van aard zijn.

3.2 ROLLEN IN EEN PESTSITUATIE

de gepeste
de pester
de meeloper
de verdediger
de supporter
de buitenstaander

3.3 PESTEN VERSUS PLAGEN

Pesten	Plagen
Steeds hetzelfde kind	Telkens iemand anders
Doelbewust pijn doen (lichamelijk en emotioneel)	Om te lachen (bedoeld)
Blijven doorgaan, ook al vraag het slachtoffer om te stoppen	Stopt wanneer iemand er een opmerking over maakt
Meerdere kinderen tegenover 1 individu (meestal wel 1 leider)	Iedereen, vriendjes onder elkaar, rollen zijn afwisselend
Bewust iemand een slecht gevoel geven	Het is leuk bedoeld
Meer dan 1 keer, langere tijd	Eenmalig voorval, losstaand feit, kort
Blijvende, zware gevolgen voor zondebok	Nadien weer vrienden
Kan niet getolereerd worden op school	Kan in beperkte mate getolereerd worden op school
Vaak niet op school alleen	Op school tijdens spel of leuke momenten
Niet durven vertellen	Excuses komen direct en uit zichzelf
Stiekem, achter de rug van anderen	
Buitensluiten	
Aanval op het zelfvertrouwen	

3.4 MELDEN EN KLIKKEN

Klikken = wanneer je wil dat de andere een straf krijgt

Melden = wanneer je wil dat het gedrag van de andere stopt

4. GEVOLGEN VAN PESTEN

4.1 GEVOLGEN VOOR HET SLACHTOFFER

- Aanpassingsproblemen
 - Zwakke cijfers
 - Leerproblemen
 - Spijbelen

- Zware stress, enorm gevoelig
 - Depressie – agressie
 - Angst – sociale angst
 - Lichamelijke klachten: buikklachten, misselijkheid, braakneigingen, ...
 - Suïcidaal gedrag
 - Psychosomatische klachten
 - Gevoel van eenzaamheid
 - Gevoel van wantrouwen

- Negatief zelfbeeld
 - Onzekerheid
 - Weinig zelfvertrouwen
- Risico op sociaal isolement

4.2 GEVOLGEN VOOR PESTENDE KINDEREN/JONGEREN

- Sociaal-emotionele problemen
 - Zelfbeeld – zelfvertrouwen?
 - Erbij willen horen vanuit 'dominantie' en 'macht'
 - Depressie – agressie
- Normoverschrijdend gedrag – op latere leeftijd in botsing komen met de maatschappij
- Suicidaal gedrag
- Risico op afwijzing en isolement
- Uitsluiting: geen vrienden meer overhouden

5. SIGNALLEN

Soms vertonen kinderen signalen wanneer er sprake is van pestgedrag. De school, maar ook de ouders moeten zo goed mogelijk proberen oog te hebben voor deze signalen. Er zijn directe en indirecte signalen.

5.1 DIRECTE SIGNALLEN

- Als laatste gekozen worden – met veel gemor gekozen worden
- Vaak alleen staan
- Geen vriendjes die langskomen of eens willen afspreken
- Uitgesloten worden
- Pestboodschappen (sociale media, ...)

5.2 INDIRECTE SIGNALLEN

- Spullen die verdwijnen
- Onverklaarbare blauwe plekken – kapotte kledij
- Psychosomatische klachten
- Dalende cijfers
- Verminderde motivatie
- Meer teruggetrokken gedrag/depressieve signalen
- Niet meer naar school willen

6. AANDACHTSPUNTEN VOOR OUDERS, SCHOOL EN LEERKRACHTEN

De leerkrachten proberen hun leerlingen op school zo goed mogelijk op te volgen, zodat eventuele signalen herkend kunnen worden. Het is belangrijk dat ook ouders hun kind niet uit het oog verliezen. De school wil werken aan:

- + Veiligheid
- + Vertrouwen
- + Verbondenheid

Van de ouders en leerkrachten verwachten we dat ze elkaars rol en deskundigheid respecteren.

Samenwerken en echt in gesprek gaan loont. Een waarderende houding en positieve betrokkenheid zorgt voor een veilig schoolklimaat.

Wanneer voor kinderen de regels duidelijk zijn en hier consequent aan wordt vastgehouden, is het duidelijk wanneer een regel overtreden wordt of wanneer er zich gedrag stelt dat niet door de beugel kan.

Consequent optreden is dan ook essentieel. Bij dit consequent optreden durven we ook de steun van onze ouders te vragen.

Door in gesprek te gaan willen we het probleemoplossend vermogen van leerlingen stimuleren en hen zelf tot het besef laten komen wat kan en wat niet kan.

7. WAT KAN JE ALS OUDER DOEN?

7.1 ALS JOUW KIND WORDT GEPEST

- Moedig je kind aan te praten over pesten
- Steun je kind
- Neem het verhaal ernstig
- Luister naar zijn verhaal,
- Leg de schuld niet bij hemzelf
- Stel directe vragen:
 - ✓ Wie pest?
 - ✓ Wat gebeurt er?
 - ✓ Waar gebeurt het?
 - ✓ Wanneer gebeurt het?
- Meld het probleem in overleg met je kind aan de school
- Bied geen oplossingen aan, zoek samen met je kind naar manieren om op het pestgedrag te reageren
- Zoek vrienden, hobby's waar je kind zich goed bij voelt
- Verander niet impulsief van school
- Een snelle oplossing van het pestprobleem is niet zomaar gevonden
- Richt je bij ernstige problemen tot hulpverlening (hierbij kan de school of het CLB je eventueel helpen)

7. 2 ALS JE KIND HEEFT GEPEST

- Kies een geschikt moment om met je kind in gesprek te gaan
- Zeg duidelijk waarom je een gesprek wil
- Luister naar je kind. Pols naar het wat, hoe en waarom van het (mee-)pesten.
- Keur het voorbijge pestgedrag af en maak duidelijk dat je wil dat je kind ermee stopt.
- Wijs op het verschil tussen pesten en plagen.
- Vraag je kind om de schade te herstellen
 - ✓ Veilig stellen van het slachtoffer
 - ✓ Eventuele schade herstellen
 - ✓ Vertrouwen herwinnen van het slachtoffer, groep, school, ...
- Bekijk met de school hoe je de schoolaanpak van thuis uit kan steunen
- Blijf in gesprek met je kind/de school
- Zoek indien nodig steun en hulp voor je kind/jezelf

8. AANPAK OP SCHOOL

8.1 PREVENTIEF:

Op school proberen we heel wat te doen om pesten te voorkomen en om een veilig en positief klasklimaat te bekomen:

8.1.1. WERKEN AAN EEN POSITIEF KLASKLIMAAT

Elke klas en elke leerkracht werkt aan een positieve klassfeer. Een gemotiveerd team wil ervoor zorgen dat elke leerling graag naar school komt en zich goed voelt op school. In de lagere school worden tweewekelijks activiteiten "sociale vaardigheden" ingeroosterd. In de kleuterschool wordt jaarlijks het project "Stop" geïntroduceerd. Er is in alle klassen ruimte voor verschillende werkvormen, kringgesprekken, vertelrondes, kindcontacten, ... Doorheen het schooljaar worden fijne feesten georganiseerd op klasniveau (kerstfeest, sintfeest, ...) en op schoolniveau (schoolfeest, carnavalfeest, ...)

Verder zijn er nog de zee-, bos-, boerderij- en sneeuwklassen in het vierde, vijfde en zesde leerjaar, die de positieve groepsfeer moet bevorderen.

Doordat de leerlingengroepen vanaf 2016-2017 elk jaar gemengd worden, kennen alle leerlingen elkaar op school en dit komt uiteraard de sfeer op de speelplaats ten goede.

8.1.2. SPEELPLAATSWERKING

Organisatie en aanbod

- ✓ Actief toezicht : één toezichter in de balvrije zone en één toezichter in de balzone.
- ✓ Speelplaats verdelen in zones: balzone, balvrije zone, ...
- ✓ Er worden 2 rustige zones voorzien, waar gelezen, geknutseld, getekend, enz... kan worden:
 1. de tegels naast de glijbaan voor de eerste en de tweede graad
 2. het houten huisje voor de derde graad
- ✓ Er is een wekelijks beurtroelsysteem per graad voor:
 1. Het parcours
 2. De zeshoekschommel + grote wip
 3. Het net en de pingpongtafel
- ✓ Verboden zones: het bos, de witte stenen, de weg naar de leerkrachtenparking.
- ✓ Elke vrijdag tijdens de middagspeeltijd zal er muziek gespeeld worden.
- ✓ Consequent de regels toepassen.
- ✓ Complimenten geven bij groene regels.
- ✓ Bij 2de bel als leerkracht al voor de rij staan .
- ✓ Spel van de maand: leerkracht leert in de eerste week van de maand het spel aan de groep tijdens het eigen turnuur.
- ✓ Visualisatie van de regels.
- ✓ De muur aan de leraarskamer is de afkoelhoek. Daar moeten de leerlingen staan na het overtreden van een oranje regel.
- ✓ Speelmaatjes: grotere kinderen spelen met kleine kinderen een spel tijdens middagspeeltijd.
- ✓ Wieltjesdag: elke eerste donderdag van de maand mogen de leerlingen steps, inlineskates, space-scooters, skateboards... (geen fietsen) meebrengen. Dit materiaal wordt gebruikt in de balvrije zone tijdens alle speeltijden behalve de ochtendspeeltijd. Het materiaal wordt verzameld voor de rijen tegen de muur.
- ✓ Speelgoed van de maand: per maand morgen kinderen een afgesproken speelgoed (vb. springtouw, diabolo, knikkers, ...) meebrengen.
- ✓ Bij mooi weer mag er op het gras (tot aan de struiken van de leerkrachtenparking) worden gespeeld.
- ✓ Bij mooi weer mag de graszone achter het parcours gebruikt worden (zonzone)
- ✓ Bij mooi weer mag er gevoetbald worden:
 1. De eerste graad aan de bomen naast de leerkrachtenparking
 2. De tweede graad naast de units van het middelbaar
 3. De derde graad op het groot veld aan de goals.

- Regels en afspraken

1. KLEUTERSCHOOL:

- Speelplaatsafspraken:

- ✓ Rode bal/groene bal
- ✓ afbakening speelplaats bij rode bal (groene lijn aan poort, rood-wit lint, poortje in kastanjehout, niet tss planten en struiken,...)
- ✓ geen takken op de speelplaats → takkenton!!!
- ✓ Niet spelen en drinken (enkel bij warm weer en dat is dus nu niet van toepassing!!!) in de toiletten
- ✓ Schommelregeling + niet op de zwarte matten komen
- ✓ Blauw zeil op de zandbak = niet met zand spelen, ook niet rond de zandbak.
- ✓ Als de bel gaat, gaan we DIRECT naar de rij

- Sociale regels:

- ✓ We spelen geen vechtspelletjes.
- ✓ Wij doen niemand pijn.
- ✓ Als ik iets niet leuk vind zeg ik stop, als dit niet helpt ga ik naar de juf.
- ✓ Wij zijn lief en laten iedereen meespelen.

- Consequenties

- ✓ Speelplaats afspraken overtreden: 2x verwittigen, daarna op de bank.
- ✓ Iemand pijn doen = meteen op de bank
- ✓ conflict tussen meerdere kinderen = sorry zeggen en een hand geven
- ✓ → vaak dezelfde of meerdere conflicten tijdens één speeltijd = ook op de bank!
- ✓ → straf op de bank duurt ongeveer 1 minuut per levensjaar

2. LAGERE SCHOOL:

We werken op onze speelplaats met regels in verschillende kleuren. Deze regels worden allen in kleur gevisualiseerd op de speelplaats. Op die manier is het zowel voor de kinderen als voor de toezichthoudende leerkracht duidelijk aan welk gevolg elke regel gekoppeld is.

GROEN → HOE SPELEN WE WEL	GEEL → BERISPIJG	ORANJE → TEGEN MUUR (2MIN, 4MIN, 6MIN) OF 1MIN PER LEERJAAR	ROOD → KORTE SPEELTIJD BINNEN (ZWARTE ZETELS)
<ul style="list-style-type: none">- Stop zeggen wanneer je iets niet leuk vindt.- Bij de tweede bel stil zijn en flink in de rij staan.- Je aan de spelregels houden.- We zitten op onze vaste plaats op de speelplaats bij een picknick.- We kunnen met meerdere klassen aan het net spelen.- Een bal blijft boven als het regent.- We doen onze jas enkel uit wanneer de picto dit aangeeft.- We spelen enkel op de toestellen die de picto aangeeft.- We zwijgen in de rijen.- We zwijgen in de refter.	<ul style="list-style-type: none">- Op matten 1ste graad spelen.- Voetballen op speelplaats.- Bal onder afdak.- Naar gedeelte middelbaar.- Spelen met meer dan 1 lij verschil.- Op gras wanneer niet mag.- Spelen waar niet mag.- Rechtstaan op schommels.- Achter banden parcours.- Op broebelstenen + stenen naar refter.- Materiaal niet delen.- Blaadjes van de bomen trekken.- Praten in de refter.- 's Morgens op de toestellen en matten spelen.	<ul style="list-style-type: none">- Herhaling gele regel.- Vechtspelletjes.- Niet stil + deftig in rij tweede bel.- In zeshoekschommel staan.- In/aan het bos spelen.- In het toilet spelen.- Aan het volleybalnet hangen- Aan het net van de voetbaldoelen trekken	<ul style="list-style-type: none">- Iemand slaan, bijten of schoppen.- Leerkracht uitschelden.- Iemand duwen.- Onbeleefd/tegenspreken tegen leerkracht.- Vloeken.- Niet stoppen wanneer iemand dit vraagt/zegt.- Iets expres stuk doen.- Met takken spellen.- In zomer met water gooien.- Dingen in het toilet gooien.- Uit de school gaan.- Weglopen van de juf.- Stelen.- Spuwen-

8.2 REMEDIEREND/HERSTELLEND

Ondanks preventieve maatregelen kan je pesten nooit helemaal wegdenken. Wanneer er een vermoeden van pesten is, worden volgende stappen ondernomen:

- ✚ We zetten kinderen en ouders actief aan om pesten te melden. In elke klas en op de speelplaats hangt het stappenplan met pictogrammen voor de kleinsten.
Stappenplan:

Wat doe ik wanneer ik gepest word op school?

1. Ik zeg duidelijk STOP.
2. Ik zeg het aan de juf of meester die toezicht heeft.
3. Ik zeg het aan mijn eigen juf of meester.
4. Ik zeg het aan de zorgjuf of aan de directeur.

- ✚ Toezichthouders van de voor- of nabewaking of bijzondere leermeesters melden elke vorm van pestgedrag te allen tijde aan de klastitularis.
- ✚ De leerkracht is de eerstelijnsverantwoordelijke en neemt een melding van pestgedrag steeds ernstig. De leerkracht tracht met de leerlingen te praten en tot oplossingen te komen.
- ✚ De leerkracht maakt melding bij de zorgcoördinator.
- Indien het gaat om recent gestart en niet al te ernstig pestgedrag, gaat deze kindgesprekken aan met de betrokken leerlingen.

- Indien het gaat over hardnekkig pestgedrag geldt de totale nultolerantie en wordt er kordaat opgetreden tegenover de pester door de directeur of de apsirant-directeur.

9. CONTACT

9.1 SCHOOL

Directeur Bart Willemen:
directeur@bsdeblokkendoos.be

03/887.66.91
0474/22.72.17

Zorgcoördinator lagere school Vanessa Adriany
vanessa.adriany@bsdeblokkendoos.be

03/887.66.91
0474/22.72.17

Zorgcoördinator kleuterschool: Nicole Van Looy
nicole.vanlooy@bsdeblokkendoos.be

03/887.66.91
0474/22.72.17

9.2 CLB

Psycholoog/pedagoog - Katia Perales
Maatschappelijk werker - Sara Van Wonterghem

tel: 03 888 24 21
e-mail: info@clbrivierenland.be

9.3 ANDERE HULP

AWEL, de gratis hulplijn voor kinderen en jongeren
<https://www.awel.be/>

Het gratis en anoniem telefoonnummer van Awel is het nummer 102.

Hulp en info kan je dagelijks van 10u tot 17u contact opnemen met het Steunpunt Grensoverschrijdend Gedrag of VZW LIMITS op het nummer 016/20.85.88
<http://www.limits.be/>

BASISSCHOOL
De Blokkendoos

